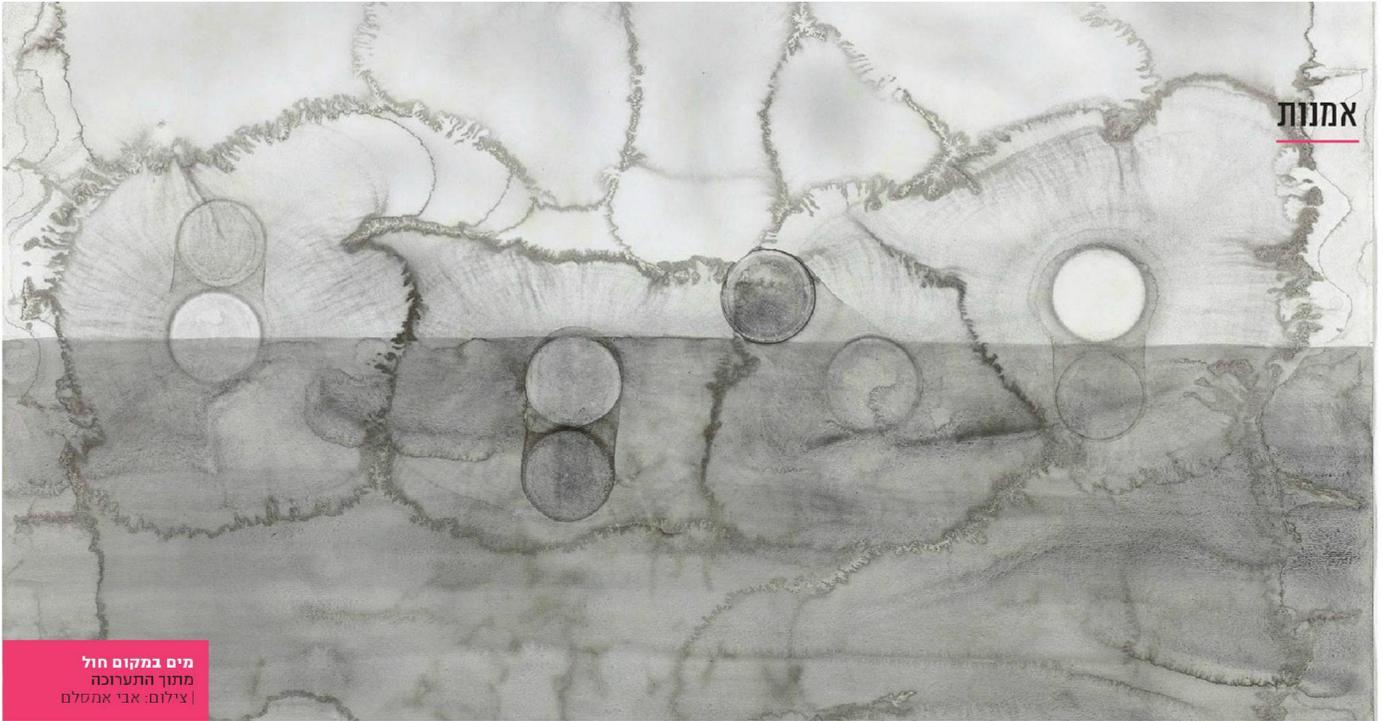

אמנות

מים במקום חול
מתוך התערוכה
| צילום: אבי אמסלם

ביקורת מיכה אולמן

מעטים הם האמנים

הישראלים שמצליחים לחדש ולשמור על רוח רעננה בכגרותם. אחד מהם הוא מיכה אולמן, שגם אחרי חמישה עשורים של עשייה, מצליח,

כלי יותר מדי מאמץ, להיות רלוונטי יותר מתמיד בתערוכת היחיד בגלריית הבית שלו, גבעון. אמנם מדובר בתערוכה בהיקפים קטנים הרבה יותר ממה שהוא רגיל אליהם (התערוכה

האחרונה שלו הייתה הרטרופסקטיבה המופתית כמוזיאון ישראל ב-2011), אבל דווקא האינטימיות של הגלריה משרתת את המוטיבציות האסתטיות שלו במקרה הזה.

בתערוכה מוצגות עבודות מהשנים האחרונות, שלדברי יגאל צלמונה בטקסט הנלווה, מצביעות על אלמנט מרכזי שעד היום לא זכה לתשומת לב - המים. אולמן נלמד ברוב שיעורי האמנות כאמן מושגי ומראשוני אמני האדמה בישראל וכמי שחפירה היא הבסיס לעשייה שלו ("אני אדם חופר" היא אחת האמרות היותר מצוטטות שלו). אולמן "אמן החול והאדמה" כמעט לא נוכח בתערוכה החדשה. את מקומם של גוני החול המדבריים ששלטו בתערוכות הקודמות שלו, מחליפים צבעי חלודה עוכרי שלווה. ולמרות זאת, השפה היא אותה שפה "אולמנית" - הפיסול המסיבי,

הגלריה - "כלים שלובים", מערכת מסועפת של צלחות וכלי קיבול בגבהים שונים שהמים החלודים בהם עומדים מאזונים ומאימים לפורר את השלווה הקפואה. בקומה השנייה מוצגת "דו משפחתי", שתי אסלות ברזל שמחוברות זו לזו ומלאות מים עכורים. אין מנוס מהתייחסות לדימוי הכה חבוט של האסלה הרושאנית, שמקבל

אצל אולמן משמעות יותר ביתית וגופנית. בחדר הפנימי בקומה השנייה מוצג שולחן אוכל שחור שכוב על גבו, גם הוא מלא במים עכורים. שלושת הפסלים מתלכדים למערך של כורות ללא תחתית מסוג חדש אצל אולמן. אמנם המים הם הצייר המרכזי בתערוכה, אבל אי אפשר להתעלם

מהשפעת התחריט, המדיום הראשון שבו יצר אולמן. בסוף שנות ה-60 ובתחילת שנות ה-70 הוא נהג לעבוד על לוחות הנחושת של התחריט בצורה אגרסיבית באמצעות שימוש יתר בחומצות שיצרו חורים ושקעים. האיכויות האלו ניכרות במרבית הרישומים. למרות האינטנסיביות של העבודות, אולמן, כדרכו, מדבר בשקט, מאופק ומדיטיטיבי. העבודות לא זועקות ראוותנות ספקטקולרית, אלא דורשות התעמקות והתמסרות.

מה בתערוכה
עבודות חדשות בסימן מים. הנושא אמנם קלישאתי, אבל התוצאה מופתית.

לראות?
כן. תערוכת חובה לכל אמן שרוצה ללמוד איך להישאר רלוונטי.

← מיכה אולמן - "כלים שלובים", גלריה גבעון, גורדון 35 תל אביב, עד שבת (14.1)

הגשמיות הנשגבת, דימוי השולחן, הבור ומעמקיו ויותר מכל - ארכיטיפ הבית. למרות שמה של התערוכה, על שם חוק הכלים השלובים שמתיהס לאנרגיה מאוזנת, היא שופעת ניגודיות - החלודה הארצית מול המים הנשגבים, האגרסיביות מול העדינות, האוריריות מול האינטנסיביות. התערוכה בנויה משלושה מוקדים שבטבורם פסלי ברזל מינימליסטיים כסימן בית והכלה. בקומה הראשונה של